

13. zasadnutie Komisie pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre cieľ 2 (Zelenšia nízkouhlíková Európa) politiky súdržnosti EÚ, ktoré sa uskutočnilo dňa 10. marca 2026 o 10:00 hod. v Účelovom zariadení Hotel Bôrik, Bôrik 15, 811 02 Bratislava.

Program Rôzne: 1. Adaptácia na zmenu klímy – príklady dobrej praxe zadržiavania vody v krajine a sídlach - informuje zástupca MNO

Diskusný príspevok – Ján Plesník, Slovenská asociácia malých a stredných podnikateľov a živnostníkov (SAMP)

Dovoľte, aby som v mene SAMP prezentoval **implementáciu aplikačnej praxe opatrení**, ktoré sú **skutočne realizované v reálnom prostredí** pre mestá, obce a podnikateľské subjekty na Slovensku. Ide o opatrenia, ktoré **redukovú negatívne dôsledky klimatických zmien** a zároveň zachovávajú **rovnováhu medzi tromi dimenziami udržateľnosti**:

- **Sociálne** – posilnenie sociálnej ekonomiky a integrácia zraniteľných skupín na trh práce
- **Ekonomické** – zabezpečenie finančnej udržateľnosti a zachovanie prírodných zdrojov
- **Environmentálne** – ochrana biodiverzity, zadržiavanie vody, znižovanie emisií a efektívne využitie zdrojov

Chcem poďakovať rezortom a subjektom, ktoré významne prispeli k implementácii týchto riešení:

- **MPSVR SR** – podpora sociálnych podnikov a integrácie na trh práce
- **MŠVVaM SR** – aplikovaný výskum a univerzity pre overené praktické riešenia
- **MH SR** – ekonomická udržateľnosť pri zachovaní prírodných zdrojov
- **MŽP SR** – podpora transformácie odpadu na nové zdroje surovín
- **MIRRI SR** – kapitalizácia riešení obehového hospodárstva v Dunajskom makroregióne
- **MDaV SR** – nový zákon podporuje znižovanie vplyvu stavieb na životné prostredie a zvyšovanie ich odolnosti voči klimatickým prejavom
- **SOPK** – podpora environmentálne zodpovedného podnikania, program „Zelený Merkúr“
- **BBSK** – „Zelený Merkúr“ príklad dobrej praxe pri implementácii zelených politík na regionálnej úrovni

Implementácia aplikačnej praxe znamená **praktické zavedenie opatrení**, ktoré sú súčasne environmentálne efektívne, sociálne prínosné a ekonomicky udržateľné.

Výstupy týchto opatrení sú merateľné prostredníctvom ukazovateľov hodnotenia prostredia:

- klíma, biodiverzita, voda, vzduch, energia, hodnota.

Odporúčanie SAMP pre nové výzvy v rámci Programu Slovensko 2021–2027:

- aplikovať **sociálne zodpovedné a zelené verejné obstarávanie**, ktoré zároveň generuje návrat hodnoty do regiónov a podporuje udržateľný regionálny rozvoj.

Program Rôzne: Prvotné predstavenie zámeru národného projektu „Oživme malé obce“ - informuje SO (MIRRI SR)

V mene Slovenskej asociácie malých a stredných podnikateľov a živnostníkov (SAMP), ktorá zastupuje sektor MSP na Slovensku, vysoko oceňujeme prvotné predstavenie zámeru národného projektu.

Na **11. Európsky kongres miestnych samospráv** bola jednou z hlavných tém integrácia modelu **Quadruple Helix**, ktorý prepája spoluprácu samosprávy, akademickej obce, podnikateľského sektora a občianskej spoločnosti. Tento model je dnes považovaný za kľúčový nástroj pre rozvoj moderných a odolných regiónov.

Kongres sa zamerával najmä na otázku, ako môžu samosprávy – vrátane menších obcí – posilňovať svoju odolnosť a efektívnejšie využívať miestny potenciál. Diskusie sa sústredili najmä na tri oblasti:

- **Miestne inovatívne riešenia** – ako môžu malé obce a regióny konkurovať v získavaní investorov a ako „odomknúť“ ich potenciál prostredníctvom tzv. **place-based policies**, teda politik založených na miestnych špecifikách.
- **Financovanie a rozvoj** – osobitná pozornosť bola venovaná podpore projektov prispievajúcich k adaptácii na zmenu klímy a k budovaniu udržateľnej obecnej infraštruktúry.
- **Európske fondy** – diskutovalo sa o efektívnejšom využívaní politiky súdržnosti a európskych fondov pre rozvoj miestnych komunít.

Slovenským príkladom dobrej praxe, ktorý tento prístup ilustruje, je koncept **Regionálne centrum obehového hospodárstva (RCOH)**.

Na kongrese v Mikoľajkách bolo zdôraznené, že práve pre malé obce môže byť tento model významnou pomocou. RCOH totiž vytvárajú riešenia a produkty pre potreby regiónu a následne ich sprístupňujú obciam vo forme konkrétnych služieb a projektov prostredníctvom **katalógov verejných inovatívnych služieb**.

Na Slovensku už existuje viacero príkladov dobrej praxe:

- **RCOH Cífer** – Klaster regionálneho rozvoja, ktorý združuje približne 120 obcí **Trnavský samosprávny kraj**
- **RCOH Poltár** – Regionálny priemyselný inovačný klaster Rimavská kotlina (REPRIK), zapája približne 40 obcí regiónu Poltár a **Hnúšťa**
- **RCOH Veľké Turovce** – 1. Regionálne sociálne družstvo, spolupráca 19 obcí regiónu Ipeľ–Hont
- **RCOH Prešov** – spolupráca približne 60 obcí v rámci UMR **Prešov**

Regionálne centrá obehového hospodárstva predstavujú nástroj pre **systemové a komplexné riešenia**, ktoré pomáhajú regiónom – najmä malým obciam – pripravovať a realizovať udržateľné projekty efektívnejšie, participatívnejšie a s dlhodobým prínosom pre komunitu, životné prostredie aj miestnu ekonomiku.

Slovenská asociácia malých a stredných podnikateľov a živnostníkov je pripravená aktívne spolupracovať pri príprave zámeru národného projektu „Oživme malé obce“.